

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/52/2017
Identifikačné číslo spisu: 6112011072
Dátum vydania rozhodnutia: 23.11.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Kliment
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6112011072.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného Z.G. pre trestný čin vraždy vo forme spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. k § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b/, c/ zákona č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 100/1996 Z. z., prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 23. novembra 2017 v Bratislave dovolanie obvineného Z.G. podané prostredníctvom jeho obhajkyne Mgr. Kataríny Pastorkovej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 8. septembra 2016, sp. zn. 2To/26/2016, a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného Z.G. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 12. januára 2016, sp. zn. 1T/103/2012, uznal obvineného Z.G. vinným z trestného činu vraždy vo forme spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. k § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b/, c/ zákona č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 100/1996 Z. z. (ďalej len „Tr. zák.“) na skutkovom základe, že:

na základe dohody s nebohým E. E. o usmrtení P. X., nar. X. A. XXXX spolu s nebohými E. K., Z. S. a B. B. dňa 4. októbra 1997 v popoludňajších hodinách v Banskej Bystrici na ul. Kuzmányho č. 5 v budove spoločnosti RENOX s.r.o. vo svojej kancelárii po krátkom rozhovore obžalovaného s poškodeným X. pristúpil k poškodenému od chrbta E. K. a zvalil ho na zem, a zároveň priskočil Z. S. a B. B., ktorí poškodeného držali na zemi a obžalovaný U. spolu so K. škrtili poškodeného tak, že mu obtočili okolo krku kábel od počítača a ťahali jeho protiahlé konce zapierajúc sa nohami do tela poškodeného. Následne Z. S. na žiadosť obžalovaného U. dal na hlavu poškodeného igelitové vrečko, ktoré obtočili na krku poškodeného lepiacou páskou, čím došlo k usmrteniu poškodeného P. X. udusením.

Tohto skutku sa obžalovaný dopustil po tom, čo už:

- dňa 22. septembra 1994 úmyselne usmrtil A. U.;
- v noci z 2. decembra na 3. decembra 1994 spoločným konaním s nebohým Z. F. myselne usmrtil A.R.;

- dňa 5. februára 1997 úmyselne usmrtil po predchádzajúcej dohode s nebohým P. Z. S. F. a
- dňa 15. marca 1997 úmyselne usmrtil po predchádzajúcej dohode s nebohým Z. L. Z. K. a G. S..

Za to okresný súd v prípade obvineného Z.G. podľa § 37 Tr. zák. upustil od uloženia súhrnného trestu, pretože mal za to, že výnimočný trest odňatia slobody na doživotie, ktorý bol obžalovanému uložený rozsudkom Okresného súdu Prešov z 10. novembra 2009, sp. zn. 3T/23/2008, v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove z 22. septembra 2010, sp. zn. 6To/6/2010, na výkon ktorého bol zaradený do III. (tretej) nápravno-výchovnej skupiny, je dostatočný.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený Z.G. odvolanie, o ktorom Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) rozhodol uznesením z 8. septembra 2016, sp. zn. 2To/26/2016 tak, že ho podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Proti tomuto uzneseniu bolo dňa 2. mája 2017 doručené okresnému súdu dovolanie obvineného Z.G. podané prostredníctvom jeho obhajkyne Mgr. Kataríny Pastorkovej, advokátky so sídlom Skuteckého 6, 974 01 Banská Bystrica.

V podanom dovolaní obvinený U. uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. a/, b/, c/, g/, i/ a k/ Tr. por., tzn. vo veci rozhodol nepríslušný súd, súd rozhodol v nezákonnom zložení, zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu, rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, proti obvinenému sa viedlo trestné stíhanie, hoci bolo neprípustné.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. a/ Tr. por. uviedol, že na vydanie európskeho zatýkacieho rozkazu, na základe ktorého vyslovil Mestský súd v Prahe súhlas s rozšírením vydania obvineného z Českej republiky aj pre prejednávany skutok bol príslušný okresný súd a nie Okresný súd Prešov. Na okresný súd bola 20. apríla 2006, sp. zn. 3 T 14/06, podaná obžaloba, o ktorej súd rozhodol tak, že ju odmietol. Pokiaľ teda došlo k vydaniu obvineného na podklade európskeho zatýkacieho rozkazu, ktorý vydal nepríslušný súd, obvinenému bolo odňaté právo na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“), čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) a § 2 ods. 7 Tr. por. Obvinený nemohol namietat nepríslušnosť Okresného súdu Prešov, pretože ním nebol podľa § 12 ods. 3 zákona č. 403/2004 Z. z. vypočutý. Rozhodnutím krajského súdu a konaním, ktoré mu predchádzalo, tak došlo k porušeniu § 20 Tr. por. a § 24 ods. 1 Tr. por.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b/ Tr. por. uviedol, že v jeho predchádzajúcich konaniach vedených na krajskom súde pod sp. zn. 2To/69/2014 a sp. zn. 2To/54/2015 rozhodoval súd v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Rudolfa Ďurtu a členov senátu JUDr. Jozefa Mikluša a Mgr. Jána Bednára. V konaní vedenom pod sp. zn. 2To/26/2016 však rozhodoval súd v zložení predsedu senátu JUDr. Jozefa Mikluša a členov senátu JUDr. Jána Bobora a Mgr. Jána Bednára, keďže Mgr. Ďurta bol od 28. marca 2016 práceneschopný a ďalším členom senátu sa (zo zastupujúceho senátu 4 To) stal JUDr. Bobor. Prvýkrát bol spis odvolaciemu súdu predložený 10. marca 2016 a po druhýkrát (po jeho vrátení z dôvodu predčasného predloženia) bol predložený 4. mája 2016. Z úradného záznamu predsedu senátu JUDr. Mikluša z 1. augusta 2016 plynie, že s ohľadom na práceneschopnosť Mgr. Ďurtu, ktorú nie je možné odhadnúť (cca 5 - 6 mesiacov), prideliť vec inému sudcovi senátu - JUDr. Miklušovi. Z úradného záznamu z 8. septembra 2016 vyplýva, že podľa čl. V bod 4.1./X rozvrhu práce krajského súdu má v uvedenej trestnej veci zasadať senát v zložení JUDr. Jozef Mikluš, Mgr. Ján Bednár, Mgr. Rudolf Ďurta. Pre neprítomnosť Mgr. Ďurtu bude nahradený sudcom zastupujúceho senátu JUDr. Boborom.

S poukazom na § 51 ods. 4 písm. a/ zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v rozhodnom čase (ďalej len „zákon č. 757/2004“), ods. 6, ods. 7 predmetného ustanovenia, ako aj s poukazom na čl. III bod 2., bod 3. a bod 2.7.1. Rozvrhu práce

krajského súdu na rok 2016 (v účinnom znení) (ďalej len „rozvrh práce“) obvinený vysvetlil, že sudca pri prideľovaní vecí inému sudcovi postupoval podľa pravidiel pre prípad náhlej prekážky. Riadiaci predseda senátu tak učinil až 1. augusta 2016, resp. 8. septembra 2016, keď prideľil vec inému sudcovi JUDr. Miklušovi ako predsedovi senátu za Mgr. Ďurtu a JUDr. Boborovi sudcovi určenému rozvrhom práce na zastupovanie tohto zákonného sudcu ako člena senátu. V čase pridelenia však v oboch prípadoch nešlo o náhlu prekážku, ale už o dlhodobú šesť týždňov presahujúcu práceneschopnosť zákonného sudcu Mgr. Rudolfa Ďurtu. Preto mal riadiaci predseda senátu postupovať podľa pravidiel pre prípad dlhodobej neprítomnosti zákonného sudcu, t. j. náhodným výberom. Ďalej obvinený U. poukázal aj na to, že postup JUDr. Mikluša bol v rozpore s čl. III bod 3. rozvrhu práce, na zastupovanie predsedu senátu, sudcu alebo sudcov, ktorí nevykonávajú funkciu predsedu senátu sa použijú primerane ustanovenia bodu 2.7.1. V danom prípade šlo o Mgr. Ďurtu, ktorý bol v tejto trestnej veci vo funkcii predsedu senátu. V zmysle tohto článku mal byť predsedom senátu Mgr. Bednár. Napadnutým uznesením a konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, bol porušený § 10 ods. 2 Tr. por., § 11 Tr. por. s poukazom na § 51 ods. 4 písm. a/, ods. 7 zákona č. 757/2004 Z. z., § 16 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. a čl. III bod 2. a bod 3., čl. III bod 2.7.1. písm. a/ rozvrhu práce.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. namietal, že uznesením krajského súdu z 26. novembra 2015, sp. zn. 2To/54/2015, ktorým zrušil v poradí druhý oslobodzujúci rozsudok okresného súdu z 19. marca 2015, sp. zn. 1T/103/2012, pristúpil k nepriamemu hodnoteniu dôkazov, a to predovšetkým výpovedí svedkov E., K. a Z.. Predmetným postupom krajský súd okresnému súdu prakticky úplne odňal priestor pre vlastné uváženie, čím konal v rozpore s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) z 29. apríla 2008, sp. zn. I. ÚS 608/2006. Obvinený ďalej namietol, že odvolací súd súdu prvého stupňa nariadil aj to, aby vychádzal z písomne spracovaného znaleckého posudku, hoci znalec na hlavnom pojednávaní pripustil zásadný omyl týkajúci sa príčiny smrti poškodeného, resp. mechanizmu vzniku zranení. Obvinený zdôraznil, že vo veci bola obžaloba najprv odmietnutá, následne bol súdom prvého stupňa dvakrát oslobodený, aby 12. januára 2016 po oboznámení zrušujúceho uznesenia a bez akéhokoľvek doplňujúceho dokazovania bol na nezmenenom skutkovom stave uznaný vinným. V tejto súvislosti odkázal na rozhodnutia najvyššieho súdu z 13. októbra 1983, sp. zn. 5 Tz 78/83 a zo 7. apríla 2011, sp. zn. 6 Tdo 30/2010.

K uvedenému dovolaciemu dôvodu uviedol aj to, že zo strany Okresného súdu Prešov, ktorý na neho vydal európsky zatýkací rozkaz, nebol nikdy poučený a v prítomnosti obhajcu ani vypočutý v tom smere, či sa nechce vzdať uplatnenia zásady špeciality. Uvedeným postupom súd porušil § 34 ods. 4 Tr. por., ako aj zákon č. 403/2004 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze v účinnom znení (ďalej len „zákon č. 403/2004 Z. z.“). V dôsledku tohto pochybenia došlo k porušeniu jeho práva na obhajobu podľa § 34 ods. 1 Tr. por. a § 12 ods. 2 písm. f/ Tr. por.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. obvinený namietol zákonnosť jeho výpovede zo 14. septembra 2007 z konania o dohode o vine a treste. S poukazom na § 333 ods. 4 Tr. por. uviedol, že neboli splnené podmienky na jej prečítanie. Vysvetlil, že po tom, ako dal písomný podnet ku konaniu podľa § 232 Tr. por., bol za účasti prokurátorky vypočutý. Napadnutým rozhodnutím a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený § 333 ods. 4 Tr. por. a § 117 ods. 2 Tr. por.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. uviedol, že si je vedomý, že v rámci neho nemožno zasahovať do správnosti a úplnosti skutkových zistení, avšak s poukazom na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 20/2003-T 494, NS 22/2003-T-527, NS 24/2002 T 571, vyhlásil, že súd aj v dovolacom konaní môže skonštatovať, že na podradenie žalovaného skutku pod určité ustanovenie chýbajú preukázané skutočnosti, a teda, že v konkrétnom prípade mal súd rozhodnúť inak, napr. oslobodzujúcim rozsudkom.

Na podklade tohto poukázal na to, že spôsob vykonania vraždy nekorešponduje vykonanému dokazovaniu, keďže kľúčoví svedkovia Z. a K. boli na základe výpovede svedka E. pôvodne sami zo skutku obvinení. Títo svoju účasť na spáchaní skutku popierali a ako páchatel'ov označovali iných, pričom svoju výpoveď zmenili po tom, ako ich začali častejšie navštevovať operatívni pracovníci.

Následne aj svedok E. svoju výpoveď zmenil a trestné stíhanie bolo voči nim zastavené. Poukázal aj na to, že svedok E. na hlavnom pojednávaní uviedol, že poškodeného X. v kufri dopichal K., pričom znalec následne rozšíril možnú príčinu smrti na poranenie bodnorezným nástrojom. Z kostrových pozostatkov poškodeného X. chýbala práve kľúčna a hrudná kosť, jazyčka, pravá lopatka, štyri stavce chrbtice, štyri rebrá, drobné kosti rúk a články prstov na nohách a priehlavkové kosti. Vysvetlil, že obhliadka kostrového nálezu nebola vykonaná zákonne, o čom svedčí výpoveď znalca MUDr. Šullera a kriminalistického technika Z. K., ktorí boli volaní na miesto až po tom, ako boli kostrové pozostatky poukladané okolo jamy. Na mieste nálezu bola tiež v rozpore s výpoveďami svedkov nájdená umelohmotná lepiaca páska ovinutá na lebke a sánke poškodeného, na ktorej sa však žiadne zvyšky igelitového vreca nenašli. MUDr. Šuller na hlavnom pojednávaní pripustil zásadný omyl pri vypracovávaní znaleckého posudku, keď v rozpore s priloženou fotodokumentáciou uviedol, že jediným dôkazom násilného konania s možnosťou určiť príčinu smrti mechanizmu zadusenía, bolo nájdené igelitové vrečko naložené na lebke a ovinuté v dolnej časti páskou. Na hlavnom pojednávaní však vysvetlil, že došlo k omylu, pretože v skutočnosti bola lepiaca páska na sánke poškodeného. Orgány činné v trestnom konaní (ďalej len „OČTK“) taktiež mylne v zápisnici o ohliadke miesta činu uviedli, že na mieste bolo zaistené igelitové vrečko. Pokiaľ mal byť poškodený X. v čase zakopania jeho tela do jamy už mŕtvy, len ťažko uveriť tomu, že by tesne pred jeho uložením mu svedkovia prekryli nos a ústa lepiacou páskou. Znalec jednoznačne uviedol, že ak by obvinený U. spolu so svedkom K. uskrtili poškodeného káblom od počítača, došlo by k zlomeninám chrupavky, nájdené chrupavky však zlomené neboli. Na podklade tohto znalca ustálil, že výpovede svedka E. a K. nie sú v súlade s nájdeným kostrovým nálezom. Namietal tiež, že v konaní nebolo nijako preukázané organizátorstvo, návodcovstvo či pomoc obvineného vo vzťahu k spôsobenému následku. Svedkovia Z., E., K. a E. zhodne tvrdili, že nevedeli, čo sa v daný deň ide diať, nikto neuviedol, že by obvinený U. mal byť s niekým dohodnutý na vražde poškodeného X.. Neexistuje žiadny dôkaz, že by obvinený K., S. a E. na konanie naviedol, resp. že by s nimi bol obvinený na tejto vražde dohodnutý. Krajský súd vyvodil vinu obvineného na základe všeobecne známych skutočností, a síce, že obvinený mal byť vedúcou osobou skupiny tzv. U., a teda on musel dať pokyn na zavraždenie X.. Takéto úvahy sú neprípustné, pretože v takom prípade možno úplne upustiť od dokazovania a súd môže rovno pristúpiť k odsudzovaniu domnelých páchatel'ov na základe „všeobecne známych skutočností“. V tejto súvislosti obvinený na záver poukázal na zásadu in dubio pro reo podľa § 2 ods. 4 Tr. por., čl. 50 ods. 2 Ústavy SR, čl. 40 ods. 2 Listiny atď., ktorá sa prejavuje aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu (napr. R 14/1964, R 71/1971, 5 To 17/2009).

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. k/ Tr. por. obvinený U. uviedol, že v roku 2003 bol z Českej republiky na Slovensko vydaný k výkonu zvyšku trestu odňatia slobody uloženého rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. januára 2000, sp. zn. 3 T 23/1999, v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu zo 7. februára 2001, sp. zn. 6 To 19/2000. Pri vydávaní sa obvinený nevzdal uplatnenia zásady špeciality. Napriek tomu, že vydávaná osoba môže byť stíhaná len pre trestné činy, pre ktoré bola vydaná, OČTK bez súhlasu Českej republiky 27. októbra 2005 (právoplatné 11. novembra 2005) vznesli obvinenie obvinenému aj za žalovaný skutok. O rozšírení vydania za predmetný skutok bolo rozhodnuté až uznesením Mestského súdu v Prahe z 19. apríla 2007 v spojení s uznesením Vrchného súdu v Prahe z 2. mája 2007. Trestný poriadok a zákon č. 403/2004 Z. z. účinný v čase vydania uznesenia o vznesení obvinenia neumožňoval OČTK vykonávať úkony, ktoré majú za následok plynutie premlčacej doby, pretože takéto ustanovenie v čase vydania uznesenia o vznesení obvinenia neexistovalo. Vykonať vo vzťahu k vydanéj osobe opatrenia prerušujúce plynutie premlčacej doby bolo možné až na základe § 496 ods. 3 Tr. por. a § 31 ods. 5 zákona č. 154/2010 Z. z., čím sa sledovalo, aby sa v dôsledku aplikácie zásady špeciality nepremlčalo trestné stíhanie a aby bolo možné vydať európsky zatýkací rozkaz za účelom predloženia žiadosti o dodatočný súhlas na stíhanie štátu, ktorý osobu vydal. Týmito opatreniami (prerušujúcimi plynutie premlčacej doby) bolo vznesenie obvinenia a výsluch obvineného.

Popísaný stav nebolo možné konvalidovať dodatočne získaným súhlasom po odmietnutí obžaloby, pretože už po podaní obžaloby malo byť trestné stíhanie s poukazom na § 244 ods. 1 písm. c/ Tr. por. v spojení s § 215 ods. 1 písm. d/ Tr. por. a § 9 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. zastavené. Ak by sme pripustili možnosť konvalidovať pochybenie OČTK, potom citované ustanovenia by boli v praxi nepoužiteľné a

vždy by bolo možné postup OČTK po podaní obžaloby „napraviť“. Trestné stíhanie je však možné považovať za neprípustné aj z dôvodu podľa § 9 ods. 1 písm. e/ Tr. por. podľa čl. 4 bod 1 Protokolu č. 7 k Dohovoru a čl. 6 ods. 1 Dohovoru tak, ako to ustálil okresný súd v uznesení z 3. októbra 2013, sp. zn. 1T/103/2012, keď uviedol, že žalovaný skutok je čiastkovým skutkom jedného pokračovacieho trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 zákona č. 140/1961 Zb., pričom o ostatných čiastkových skutkoch už bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Prešov z 10. novembra 2009, sp. zn. 3T/23/2008, v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove z 22. septembra 2010, sp. zn. 6To/6/2010. Tieto rozhodnutia súdov neboli pred podaním obžaloby na okresný súd v predpísanom konaní zrušené, a tak tvoria prekážku už právoplatne rozhodnutej veci - res iudicata. Vo všetkých skutkoch je daná časová súvislosť, identická právna kvalifikácia, ako aj spôsob vykonania činu (najmä pokiaľ ide o skutky v kancelárii firmy RENOX s.r.o.). K naplneniu znakov pokračovacieho trestného činu upozornil, že sa pri ňom nevyžaduje úplná totožnosť spáchania jednotlivých útokov a nie je ani prekážkou, ak jednotlivé čiastkové útoky naplňajú znaky rôznych foriem trestného činu (R 42/1979, R 51/1979 - I). Jednotiaci zámer je daný snahou obvineného dokazovať členom skupiny svoju mocenskú pozíciu v úsilí o zachovanie si svojho vplyvu (o tom svedčí prítomnosť viacerých ľudí pri každom z dielčích útokov). Časovú súvislosť zákon neohraničuje konkrétnou dobou, možno ju posudzovať podľa okolností konkrétnych skutkov, pričom medzi nimi môže uplynúť aj niekoľko mesiacov (R 46/1967, R 15/1996 - I, R 15/1997 - II, R 32/2004 atď.). Uviedol, že aj v rozhodnutiach, ktorými bol obvinený U. odsúdený na doživotie sa súdy explicitne nevyjadrili, či tieto tvoria jeden trestný čin, avšak tento záver potvrdili jediným trestom odňatia slobody. Ak by išlo o opakovanie trestnej činnosti, obvinenému by boli ukladané samostatné, resp. ďalšie tresty.

Na podklade týchto skutočností obvinený U. dovolací súd požiadal, aby podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že napadnutým uznesením, ako aj konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v § 371 ods. 1 písm. a/, b/, c/, g/, i/ a k/ Tr. por. a podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu a jemu predchádzajúci rozsudok okresného súdu v celom rozsahu a zrušil tiež ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom ku zmene, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad, a zároveň podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Dňa 20. júla 2017 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie prokurátorky Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo 14. júla 2017, v ktorom navrhla podané dovolanie podľa § 392 ods. 1 Tr. por. zamietnuť, nakoľko nie je daná existencia uplatnených dovolacích dôvodov.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. a/ Tr. por. uviedla, že príslušným pre vydanie európskeho zatýkacieho rozkazu bol Okresný súd Prešov, nakoľko v čase jeho vydania bolo vykonávané spoločné trestné konanie o viacerých rovnako závažných trestných činoch toho istého obvineného, a to aj o skutku poškodeného X., pričom časť týchto skutkov bola spáchaná v obvode Okresného súdu Prešov.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b/ Tr. por. prokurátorka odkázala na s. 3 odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. poukázala na fakt, že na jeho naplnenie je nutné, aby k jeho porušeniu došlo zásadným, teda podstatným a rozhodujúcim spôsobom, k čomu v danom prípade nedošlo.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. poukázala na vyjadrenie okresného súdu z napadnutého rozsudku, podľa ktorého výpoveď obvineného U. z prípravného konania sama o sebe, bez existencie ďalších dôkazov nemôže slúžiť na uznanie viny obžalovaného. Súd napokon v rámci hodnotenia dôkazov na obsah predmetnej výpovede ani neprihliadal (s. 5, 16, 17 rozsudku okresného súdu).

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. prokurátorka uviedla, že použitú právnu

kvalifikáciu považuje za zákonnú a zodpovedajúcu skutkovým zisteniam.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. k/ Tr. por. poukázala na to, že použitie zásady špeciality po prvýkrát vo vzťahu k obvinenému judikoval okresný a krajský súd, pričom OČTK boli tam uvedeným právnym názorom viazané. Z tohto dôvodu po vrátení veci opakovane vykonali všetky úkony trestného konania, ktoré boli vykonané pred rozhodnutím justičných orgánov Českej republiky. Uviedla, že zásadu špeciality je potrebné v zmysle čl. 14 Dohovoru aplikovať v kontexte jej výnimiek uvedených v ods. 2. Vychádzajúc z § 67 ods. 3 písm. a/ Tr. zák. bola prokurátorka toho názoru, že vznesenie obvinenia pre iné skutky ako pre tie, pre ktoré bol obvinený U. na Slovensko vydaný, bolo v súlade s Dohovorom. Dodala, že vyšetrovateľ PZ umožnil obvinenému U. vyjadriť sa k uplatneniu jeho práva a príslušné justičné orgány Českej republiky považovali jeho vyjadrenie sa za postačujúce.

S poukazom na vstup Slovenska do EÚ a s tým spojenou novelou čl. 7 ods. 2 Ústavy SR prokurátorka uviedla, že bolo povinnosťou Slovenskej republiky prijať rámcové rozhodnutie Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatýkacom rozkaze a vydávacom konaní medzi členskými štátmi (ďalej len „rámcové rozhodnutie“), ktoré bolo implementované zákonom č. 403/2004 Z. z. s účinnosťou od 1. augusta 2004. S poukazom na čl. 31 rámcového rozhodnutia, ktorý sa premietol do § 3 zákona č. 403/2004 Z. z., podľa ktorého bolo predmetným rámcovým rozhodnutím nahradené extradičné konanie podľa Dohovoru a dvojstranných zmlúv. V súlade s čl. 28 ods. 3 Dohovoru tak Slovenská, ako aj Česká republika vyhlásili, že nebudú uplatňovať Dohovor a jeho dva dodatkové protokoly vo vzájomných vzťahoch so štátmi, ktoré predmetné rámcové rozhodnutie implementovali. Od 1. augusta 2004 tak bolo možné zabezpečiť dodatočný súhlas s vydaním osoby pre skutky spáchané pred jej vydaním vo vzťahu k členskému štátu EÚ len podľa zákona č. 403/2004 Z. z. Poukázala na § 12 ods. 2 písm. g/ zákona č. 403/2004 Z. z., podľa ktorého mohla byť vydaná osoba stíhaná aj pre trestné činy spáchané pred jej vydaním, pre ktoré nebola vydaná, okrem iného vtedy, ak justičný orgán vykonávajúceho štátu udelil súhlas so stíhaním pre tieto trestné činy. Na podanie žiadosti o takýto dodatočný súhlas sa pritom primerane vzťahovali ustanovenia upravujúce vydanie európskeho zatýkacieho rozkazu, ktorý predseda senátu, resp. sudca príslušného súdu mohol vydať iba súčasne s medzinárodným zatýkacím rozkazom podľa Tr. por. Vydanie medzinárodného zatýkacieho rozkazu však bolo podmienené uznesením o vznesení obvinenia vydanaj osobe pre trestné činy o súhlas s trestným stíhaním ktorých sa dodatočne žiadalo. Z tohto dôvodu vznesením obvinenia aj pre trestné činy, ktoré obvinený spáchal pred jeho vydaním, nemohlo dôjsť k porušeniu zásady špeciality. Justičné orgány postupovali v súlade s § 496 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého proti vydanaj osobe nebude vedené trestné stíhanie pre iné trestné činy spáchané pred jej vydaním než pre tie, pre ktoré bola vydaná, pričom v ods. 2 sa stanovuje, že ods. 1 sa nepoužije, ak sa dožiadaný štát vzdá uplatnenia zásady špeciality alebo ak udelí dodatočný súhlas na trestné stíhanie pre ďalšie skutky. V tejto súvislosti prokurátorka doplnila, že argumentáciou obvineného sa v tomto smere zaoberal aj ústavný súd a v uznesení z 3. mája 2011, sp. zn. III. ÚS 204/2011, porušenie zásady špeciality neskonštatoval. Poukázala aj na judikatúru Súdneho dvora EÚ vo veci Leymann Pustovarov c-388/08 PPU ods. 73, ods. 74, resp. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tdo 46/2016; R 1/2017, podľa ktorého ak sa v priebehu trestného konania neuplatní žiadne opatrenie obmedzujúce slobodu, môže byť osoba stíhaná a odsúdená pre „iný trestný čin“ ako ten, pre ktorý bola odovzdaná, bez udelenia súhlasu. Ak je však osoba vo fáze vyhlásenia rozsudku odsúdená na trest alebo opatrenie obmedzujúce slobodu, súhlas sa vyžaduje na to, aby bolo možné tento trest vykonať. V zmysle výkladu Súdneho dvora EÚ, môže dožadujúci členský štát začať trestné stíhanie alebo v ňom pokračovať alebo súdiť osobu za iné činy ako tie, pre ktoré bola vydaná, aj keď trestný čin možno potrestať trestom odňatia slobody, pokiaľ v priebehu konania alebo z dôvodu konania osobe nie je odňatá sloboda. Keďže v prípade obvineného U. došlo k obmedzeniu osobnej slobody z dôvodu výkonu trestu v inej trestnej veci, obvinený U. mohol byť stíhaný aj pred zadovážením súhlasu.

Dňa 21. augusta 2017 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie obvineného U. k vyjadreniu prokurátorky z toho istého dňa.

V nadväznosti na vyjadrenie prokurátorky k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. a/ Tr. por. poukázal na časť C rozvrhu práce okresného súdu z roku 2006 označenej ako „Spôsob a pravidlá

prideľovania vecí vrátenej na ďalšie konanie a rozhodovanie“, podľa ktorého sa do registra „T“ pod novým číslom zapíše aj vec, ktorú prokurátor znovu predložil súdu s obžalobou alebo návrh na dohodu o vine a treste po tom, keď sa mu vrátil do prípravného konania na došetrenie.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. b/ Tr. por. doplnil, že je pravdou, že vec bola pridelená náhodným výberom pomocou technických prostriedkov 4. mája 2016, avšak riadiaci predseda rozhodol o pridelení veci ďalšiemu sudcovi až 1. augusta 2016, resp. 8. septembra 2016 a v tom čase nešlo o náhlu prekážku, ale o dlhodobú šesť týždňov presahujúcu neprítomnosť zákonného sudcu Mgr. Ďurtu. Okrem toho obvinený namietal aj postup pri ustanovovaní predsedu senátu.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. opätovne poukázal na rozsudok najvyššieho súdu z 20. septembra 2011, sp. zn. 4 Tdo 38/2011, podľa ktorého ak v konaní dôjde k viacerým menej závažným porušeniam práva na obhajobu, tieto vo svojom súhrne môžu dosiahnuť intenzitu závažného porušenia. Obvinený poukázal na niekoľko porušení práva na obhajobu, ktoré boli podložené konkrétnou rozhodovacou činnosťou najvyššieho súdu, kde v obdobnom prípade zrušil najvyšší súd napadnuté rozhodnutia.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. poukázal na druhé zrušujúce uznesenie krajského súdu, ktorým krajský súd - podľa mienky obvineného U. predurčil, ako má okresný súd v danej veci rozhodnúť. Z citovanej časti uznesenia vyvodil, že jeho výpoveď tak okresný, ako aj krajský súd vyhodnotil ako zákonnú a o túto aj oprel rozhodnutie o jeho vine.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. uviedol, že sa k nemu prokurátorka konkrétne nevyjadřila.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. k/ Tr. por. vysvetlil, že uznesenie ústavného súdu z 3. mája 2011, sp. zn. III. ÚS 204/2011, sa s jednou výnimkou týkalo situácií po 1. januári 2006. Zvýraznil tiež rozdiel medzi pojmami „opätovne“, ktorý pojem je okolnosťou podmieňujúcou použitie vyššej trestnej sadzby podľa § 219 ods. 2 písm. c/ zákona č. 140/1961 Zb. a opakovanie trestného činu podľa § 89 ods. 17 Tr. zák. Pri opakovaní trestného činu trestnosť rovnakých trestných činov možno posudzovať samostatne len vtedy, keď medzi nimi nie je vôbec žiadna objektívna alebo subjektívna skutočnosť. Argumentom a contrario potom možno vyvodiť, že akákoľvek objektívna, ako aj subjektívna súvislosť medzi rovnakými trestnými činmi znamená záver, že ide o čiastkové útoky pokračovacieho trestného činu. Gramatický výklad slova „žiadna“ objektívna alebo subjektívna súvislosť nepripúšťa možnosť subsumovania hoci aj minimálnej objektívnej a subjektívnej súvislosti pod toto zákonné ustanovenie. Aj v prípade judikatúry k predchádzajúcemu zneniu zákona č. 140/1961 Zb. tomu bolo rovnako (R 45/1967, R 3/1972). Na podklade § 89 ods. 17, ods. 18 Tr. zák. vysvetlil, že ak ani jeden zo skutkov nebol spáchaný po vznesení obvinenia, nemohlo dôjsť k prerušeniu jednoty skutku. Subjektívna súvislosť je daná v prvom rade zámerom obvineného iného úmyselne usmrtiť bez ohľadu na motív konania, ktorý subjektívna stránka skutkovej podstaty ani nemusí zahŕňať, keďže ide o fakultatívny znak. K časovej súvislosti zdôraznil, že ju treba inak hodnotiť pri rôznych druhoch trestnej činnosti, je potrebné všetky zistené okolnosti hodnotiť komplexne, je treba brať do úvahy čas na prípravu ďalšieho útoku.

Spisový materiál bol spolu s dovolaním najvyššiemu súdu riadne predložený 8. septembra 2017.

Následne najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predbežne preskúmal dovolanie obvineného Z.G. i predložený spisový materiál a zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), prostredníctvom zvoleného obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Zároveň ale zistil aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na verejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. a/ Tr. por. najvyšší súd uvádza, že príslušným na vydanie európskeho zatýkacieho rozkazu bol Okresný súd Prešov, keďže po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o odmietnutí obžaloby okresného súdu z 21. decembra 2006, sp. zn. 3T/14/2006, v spojení s uznesením krajského súdu z 1. februára 2007, sp. zn. 5 To 9/07, bola prejednávaná trestná vec spojená na spoločné konanie s trestným stíhaním obvineného U. za iné jeho skutky, z ktorých časť bola spáchaná v obvode Okresného súdu Prešov (viď § 1 ods. 2 zákona č. 403/2004 Z. z. v spojení s § 16 - § 20 Tr. por.).

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. b/ Tr. por., dovolací súd konštatuje, že ani tento nebol naplnený. Pri zostavovaní senátu postupoval krajský súd v súlade so zákonom č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 757/2004 Z. z.“) a Rozvrhom práce na rok 2006 v znení príslušných zmien (č. 5, č. 9 a č. 10) (ďalej len „rozvrh práce“), keďže v danej veci rozhodoval už v minulosti - rozsudkami pod sp. zn. 2To/69/2014 a sp. zn. 2To/54/2015. V zmysle posledného odseku bodu 2.5.3 rozvrhu práce, ak vo veci opätovne predloženej krajskému súdu už senát krajského súdu rozhodoval (okrem námietky zaujatosti), vec sa prideliť tomuto senátu. V zmysle čl. V bod 4.1 senát 2 To pracuje v zložení JUDr. Jozef Mikluš (riadiaci predseda senátu) a členovia Mgr. Rudolf Ďurta a Mgr. Ján Bednár (obaja predsedovia senátu). Podľa toho istého článku senát 2 To zastupuje senát 4 To, ktorý pracuje v poradí JUDr. Ján Bobor (riadiaci predseda senátu) a členovia Mgr. Rudolf Ďurta a JUDr. Ľubomír Bušík, PhD. (obaja predsedovia senátu). Z uvedeného je zrejmé, že za Mgr. Rudolfa Ďurtu, ktorý bol v danom čase (od opätovného pridelenia veci do senátu 2 To dňa 4. mája 2016 až do vyhlásenia uznesenia 8. septembra 2016) práceneschopný, zastupoval v poradí prvý zastupujúci člen senátu 4 To - JUDr. Ján Bobor. Pokiaľ ide o argumenty obvineného U., ktorý v tomto smere poukazuje na ustanovenia rozvrhu práce pojednávajúce o dlhodobej neprítomnosti, dovolací súd upozorňuje, že v zmysle čl. 7.3 rozvrhu práce pravidlá prerozdelenia vecí podľa čl. 7.1 (pozn. pojednávajúci o tom, že v prípade dlhodobej neprítomnosti sudcu, sa opatrením predsedu súdu prerozdelia pridelené veci aplikáciou medzi sudcov príslušného kolégia) a 7.2 sa týkajú sudcu konajúceho ako samosudcu. Z uvedeného tak plynie, že konajúci senát (v zložení JUDr. Mikluš, JUDr. Bobor, Mgr. Bednár) rozhodoval v zákonomnom zložení.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. najvyšší súd konštatuje, že odvolací súd svojim druhým zrušujúcim uznesením z 26. novembra 2015, sp. zn. 2To/54/2015, neodňal súdu prvého stupňa priestor na vlastné hodnotenie vykonaného dokazovania. Krajský súd len postupom podľa § 321 ods. 1 písm. b/ Tr. por. dospel k záveru, že závery okresného súdu boli nejasné, resp. že tento sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie. V opravnom konaní je celkom bežné, že odvolací súd považuje skutkové závery súdu prvého stupňa - vzhľadom na vykonané dokazovanie, za nepresvedčivé, resp. nelogické. To bola aj situácia obvineného U., u ktorého odvolací súd vysvetlil, že súd prvého stupňa vyhodnocoval vykonané dokazovanie jednostranne (len v jeho prospech) a usiloval sa tak poukázať na potrebu jeho komplexného zhodnotenia, a to predovšetkým pokiaľ išlo o vzájomne si odporujúce výpovede svedkov E., K. a Z., resp. výsledkov znaleckého dokazovania. Takýto postup nepovažuje dovolací súd za neštandardný o to viac, že okresný súd sa po prvom zrušujúcom uznesení krajského súdu z 18. septembra 2014, sp. zn. 2To/69/2014, dôsledne neriadil § 327 ods. 1 Tr. por.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. najvyšší súd zdôrazňuje, že na výpovedi obvineného U. odsudzujúce rozhodnutia založené neboli. Okresný súd na viacerých miestach vysvetlil, že vzhľadom na jeho celkový postoj (obvinený sa počas celého hlavného pojednávania usiloval zo skutku vyviniť), prihliadajúc tiež na jeho vyjadrenie, že svojou výpoveďou chcel odhaliť identitu utajených svedkov a berúc aj do úvahy výsledky ostatného vykonaného dokazovania (ktoré ním popísaný priebeh udalostí nepotvrdili), predmetnú výpoveď za priznanie sa k spáchanému skutku nevyhodnotil. Ak teda na tejto jeho „doznievajúcej výpovedi“ súdy nezaložili výrok o vine, potom je zjavné, že absentuje materiálny rozmer preskúmania jej zákonnosti. Odhliadnuc od uvedeného, najvyšší súd upozorňuje, že dohodovacie konanie sa končí uzavretím dohody o vine a treste podľa § 232 ods. 3 Tr. por. (príp. len o vine podľa § 232 ods. 4, ods. 5 Tr. por.) alebo záznamom o tom, že k takejto dohode nedošlo podľa § 232 ods. 9 Tr. por. Keďže v danom prípade nedošlo ani k uzavretiu dohody, ani nebol spísaný záznam,

je zrejmé, že síce obvinený U. dal podnet pre začatie tohto konania, avšak zo strany prokurátorky k jeho iniciovaniu nedošlo. Možno teda prisvedčiť názoru, že v danom prípade išlo len o zisťovanie zákonných predpokladov pre postup podľa § 232 Tr. por. (k tomuto viď aj uznesenie najvyššieho súdu z 8. júla 2014, sp. zn. 2 Tdo 35/2014, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod č. 15/2015).

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. najvyšší súd naďalej zotrváva na názore, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi prvého prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Vychádzajúc z tohto, najvyšší súd sa nemohol zaoberať námietkami obvineného U. zo s. 10 - 12 dovolania (predovšetkým hodnotením vierohodnosti výpovedí svedkov E., K. a Z., ako aj okolností a spôsobu usmrtenia poškodeného X. atď.).

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. k/ Tr. por. si najvyšší súd dovoľuje poukázať na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) z 3. mája 2011, sp. zn. III. ÚS 204/2011, v ktorom súd preskúmaval sťažnosť dovolateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 22. septembra 2010, sp. zn. 6To/6/2010. V uznesení ústavný súd (vo vzťahu k iným šiestim vraždám, ktorých sa obvinený dopustil pred jeho vydaním na Slovensko v auguste 2003) posudzoval identickú právnu otázku a dospel pri tom k záveru, že u obvineného k porušeniu zásady špeciality nedošlo. Súd v odôvodnení odobril taký postup orgánov činných v trestnom konaní a súdov, podľa ktorého vydanie uznesenia o vznesení obvinenia ako nevyhnutného predpokladu pre vydanie medzinárodného a európskeho zatýkacieho rozkazu musí predchádzať udeleniu dodatočného súhlasu vykonávajúceho justičného orgánu. Inými slovami, zo skutočnosti, že obvinenému U. bolo za skutok X. vznesené obvinenie 27. októbra 2005, t. j. predtým, ako bol uznesením Městského súdu v Prahe z 19. apríla 2007, sp. zn. Nt 413/07, v spojení s uznesením Vrchného súdu v Prahe z 2. mája 2007, sp. zn. 7 To 42/2007, vyslovený dodatočný súhlas s jeho trestným stíhaním, nemožno - s prihliadnutím na primeranú aplikáciu § 489 Tr. por. a § 490 Tr. por. § 12 ods. 1 - ods. 3 zákona č. 403/2004 Z. z. dospieť k záveru o porušení zásady špeciality. Z tohto dôvodu sa potom nemožno stotožniť ani s následnou časťou argumentácie U., v ktorej vysvetľoval potrebu zastavenia trestného stíhania s poukazom na § 9 ods. 1 písm. e/ Tr. por.

Nemožno tiež súhlasiť ani s názorom, že spáchanie skutku X. je treba považovať za čiastkový útok pokračovacieho trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 zákona č. 140/1961 Zb., za ktorý bol v bodoch 1/ - 5/ právoplatne odsúdený vyššie citovaným uznesením Krajského súdu v Prešove. Svedčí o tom odlišný spôsob spáchania (poškodení F., S. a K. boli zastrelení, poškodený K. bol usmrtený bodnými ranami nožom, poškodený X. bol udusený), čiastočne aj odlišné miesto skutku (u poškodeného U. ku skutku došlo v Liptovskej Tepličke, u N. v Hronskom Beňadiku, u K. v Poprade, u X. a iných v Banskej Bystrici), ale predovšetkým sa tak vždy stalo z iného motívu (u poškodeného U. kvôli jeho spolupráci s políciou, u F. z obavy, že išlo o svedka v inej trestnej veci obvineného, u K. a S. zo zisťných dôvodov, u K. z pomsty za neodvedenie financií, u X. išlo o prípravu vraždy obvineného). Berúc tiež do úvahy absenciu časových súvislostí (napr. skutky U. a N. boli spáchané v roku 1994, kým ostatné o takmer 3 roky neskôr), ale predovšetkým (aspoň v hrubých rysoch vopred premysleného) jednotiacieho zámeru (zámer spočívajúci v úsilí obvineného U. o zachovanie si svojho vplyvu dokazovaním svojej mocenskej pozície, nebol v rozhodnutiach artikulovaný), nemožno dospieť k záveru, že v prípade skutku X. ide o ten istý trestný čin (spáchaný viacerými skutkami), ako údajne v prípade ostatných vražd tak, ako to predpokladá § 89 ods. 17 zákona č. 140/1961 Zb.

Vychádzajúc z vyššie formulovaných úvah, najvyšší súd dospel k záveru, že v posudzovanej trestnej veci obvineného Z.G. dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. a/, b/, c/, g/, i/ a k/ Tr. por. nie sú dané, a preto jeho dovolanie podľa § 382 písm. c/ Tr. por. uznesením na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.